

การเรียนรู้ร่วม : แนวทางใหม่ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก
Joint Study in Educational Management for Autism

จิตราพร แก้วพรม

itapron2946@gmail.com

บทคัดย่อ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกในการเรียนรู้ร่วมเพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการ เรียนรวม และสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพแบบผสมผสาน (Mixed Method) ในการดำเนินการจัดการตามลำดับขั้นตอนมี 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและ ปัญหาการจัดการเรียนรวมประชากรที่ใช้ในการออกแบบได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบ การจัดการเรียนรวม ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรวมสำหรับสถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ประถมศึกษ เขต 1 ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรวมโดยการนำเสนอร่าง องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรวมโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเดียวกันกับขั้นตอนที่1 เพื่อรูปแบบการ จัดการเรียนรวมให้เกิดประสิทธิภาพสำหรับสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฐมวัยเขต 1

Abstract

Education for children with autism. Learning together to study the problem. Of inclusive education and create effective classroom management. Which forms a powerful combination (Mixed Method) to manage the order process has three steps: Step 1 of the present environment. Of inclusive education and create effective classroom management. And the teacher responsible for the students as well. Step 2 Create a model curriculum for the primary schools under the office area. Step 3 The evaluation of the learning management model included the presentation of the components of the learning management model. The total sample size was the same as that of step 1. To model the integrated learning for efficiency for educational institutions, Office of Education Region 1.

บทนำ

เด็กออทิสติกเป็นเด็กพิเศษประเภทหนึ่งที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการ ทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ภาษา การสื่อความหมาย พฤติกรรมและอารมณ์ ซึ่งเป็นผลมาจากการทำงานของสมองบางส่วนบกพร่องไป ทำให้เด็กไม่สามารถรับรู้และสื่อสารได้เท่ากับเด็กทั่วไปจนกลายเป็นปัญหาในการเรียนรู้ของเด็กออทิสติก ซึ่งปัจจุบันการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกนั้นหลายฝ่ายกำลังหาทางแก้ไขร่วมกัน

แนวคิดสำหรับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกนั้นคือ ต้องจัดการศึกษาให้แก่เด็กออทิสติกอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละคน และตระหนักเสมอว่า เด็กออทิสติกมีสิทธิในการได้รับบริการด้านการศึกษาจากรัฐอย่างเสมอภาคเหมือนกับบุคคลทั่วไปไปตามนโยบาย “การศึกษาเพื่อปวงชน” ของสหประชาชาติ และการกำหนดสิทธิด้านการศึกษาของพลเมืองไทยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้น

พื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” หมายความว่าบุคคลออทิสติกมีสิทธิที่จะสมัครเข้าเรียนได้ทุกโรงเรียน ทุกระดับชั้นเรียน และทุกระบบการศึกษาเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป โดยที่โรงเรียนหรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาไม่มีสิทธิปฏิเสธ

ปัจจุบันการศึกษาสมัยใหม่มีความเชื่อว่าการให้เด็กพิเศษได้ **เรียนรู้** กับเด็กปกติ จะช่วยให้เด็กเหล่านี้มีการพัฒนาการทางสมอง อารมณ์ และสังคมดีกว่าการแยกเด็กไว้ต่างหาก จึงได้มีการผลักดันให้เด็กพิเศษเข้าสู่ระบบโรงเรียนปกติให้มากที่สุด ซึ่งนับตั้งแต่การศึกษา 2542 กระทรวงศึกษาธิการได้ขยายการรับเด็กพิเศษเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ จาก 6 ประเภท เป็น 10 ประเภท โดยเด็กออทิสติก เป็น 1 ใน 4 ประเภทที่เพิ่มเข้ามา นอกเหนือจากเด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม เด็กสมาธิสั้น และเด็กปัญญาเลิศ จึงทำให้เด็กออทิสติกมีโอกาสเรียนร่วมในโรงเรียนปกติตามกฎหมายบัญญัติไว้

การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก

การเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กออทิสติก ซึ่งเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้เรียนร่วมกับเด็กปกติโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมให้เด็กกลุ่มนี้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันและดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข โดยยึดหลักที่ว่า มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความเป็นอยู่ที่ต้องเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันและต้องการเพื่อน ในวัยเด็กจะต้องการเพื่อนเล่น เพื่อนเรียน เพื่อนร่วมกิจกรรม เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่จะต้องการเพื่อนคู่คิด เพื่อนร่วมงาน มนุษย์มีพื้นฐานความสามารถแตกต่างกัน จึงจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยกันและกันอยู่ตลอดเวลา เด็กออทิสติกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม แต่ความสามารถอาจด้อยกว่าคนปกติ เด็กออทิสติกจึงควรได้รับความเห็นใจ ความเข้าใจ ความช่วยเหลือและโอกาสในสังคมให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้เช่นคนปกติ ดังนั้น การเตรียมเด็กออทิสติกให้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมตั้งแต่เยาว์วัยจะช่วยให้เขามีเพื่อนที่มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ปรับตัวเข้าหากัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข การจัดการเรียนร่วมจะมีส่วนช่วยพัฒนาเด็กออทิสติก ให้เห็นแบบอย่างที่ดีของปกติ จะช่วยให้สามารถพัฒนาได้เร็วขึ้นกว่าการอยู่เฉพาะกับเด็กออทิสติกด้วยกัน

ประโยชน์การจัดการเรียนร่วม

1. เด็กออทิสติกมีโอกาสได้เรียนเหมือนเด็กปกติทั่วไป
2. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ที่ไม่ต้องส่งไปอยู่โรงเรียนสำหรับเด็กพิการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนประจำ
3. เด็กออทิสติกมีโอกาสใช้ชีวิตอยู่ในครอบครัว โดยไม่รู้สึกแบ่งแยกว่าเป็น“เด็กพิการ”
4. เด็กออทิสติกมีโอกาสได้เรียนรู้และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้เร็วกว่าต้องไปอยู่โรงเรียนเด็กพิการ เป็นประสบการณ์ตรงที่จะเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
5. รัฐบาลใช้งบประมาณน้อยกว่าการจัดโรงเรียนพิเศษเฉพาะเด็กพิการ
6. สังคมจะเข้าใจและยอมรับเด็กออทิสติกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ช่วยให้เด็กออทิสติกใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และทำประโยชน์ให้สังคมได้

การจัดการเรียนร่วม มีหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ช่วยให้เด็กออทิสติก เรียนร่วมแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ควรพิจารณาอย่างรอบคอบจากบุคคลหลายๆ ฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง ลักษณะของเด็กออทิสติก โรงเรียน ผู้บริหาร ครู แพทย์ และนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รูปแบบการจัดการเรียนร่วมสามารถจัดได้ดังนี้

1. จัดชั้นพิเศษในการเรียนปกติ เด็กออทิสติก จะมีห้องเรียนเฉพาะแต่มีโอกาสร่วมกิจกรรมที่ไม่ใช่การเรียนในห้องเรียน เช่น การเข้าแถวเคารพธงชาติ กิจกรรมไหว้ครู การประชุม การรับประทานอาหารกลางวัน กีฬาสี เป็นต้น

2. จัดชั้นพิเศษสำหรับเด็กออทิสติกคู่ขนานกับชั้นปกติ เด็กออทิสติก มีห้องเรียนเฉพาะบางวิชา บางวิชาส่งไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ขั้วร้อง ดนตรี นาฏศิลป์ จริยศึกษา และศิลปศึกษา เป็นต้น

3. จัดให้เด็กออทิสติกเรียนร่วมเต็มเวลา เหมาะสำหรับเด็กออทิสติกที่ได้รับการพิจารณาว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมที่สามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยไม่ต้องกลับไปเรียนในชั้นพิเศษ

4. จัดห้องเรียนเสริมวิชาการในโรงเรียนปกติ มีนักเรียนหลายระดับรวมกันในห้องเดียวกัน นักเรียนอาจเรียนอยู่ชั้นปกติ แต่มาห้องเสริมวิชาการในบางวิชา เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย เป็นต้น โดยมีครูเสริมวิชาการ หรือครูเดินสอน เป็นผู้เสริมวิชาการให้ตามความต้องการหรือความจำเป็นของเด็กออทิสติกเป็นรายบุคคลหรือการทำแผนรายบุคคล

5. การจัดชั้นเรียน หรือห้องเสริมวิชาการในโรงพยาบาล มีครูการศึกษาพิเศษประจำเพื่อสอนเด็กที่เจ็บป่วยระยะยาว เพื่อให้เด็กมีโอกาสทบทวนบทเรียนและสอนบทเรียนใหม่ โดยการสอนตามจุดประสงค์ และประเมินจุดประสงค์ที่ได้สอนและทำรายงานการประเมินให้เด็กนำไปแสดงต่อโรงเรียนเมื่อเด็กหายป่วยออกจากโรงพยาบาล

การจัดการเรียนร่วมที่จะให้ผลดีนั้น **ควรดำเนินการดังนี้**

1. ควรเรียนร่วมเมื่ออายุยังน้อย คือตั้งแต่ระดับอนุบาล
2. ให้โอกาสครูที่สอนชั้นปกติตัดสินใจว่าจะรับเด็กออทิสติกเข้าไว้ในชั้นของตนหรือไม่ และให้มีความรู้เกี่ยวกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

3. สถานศึกษา โรงพยาบาลที่จะเปิดโครงการเรียนร่วมต้องมีบุคลากรพร้อม

4. สถานศึกษาต้องทำความเข้าใจ ชี้แจง บทบาท ความรับผิดชอบให้บุคลากรทุกฝ่ายทราบ

5. สถานศึกษาต้องจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ

6. ไม่ควรแยกเด็กออทิสติก ออกจากเด็กปกติ ในเรื่องของการให้บริการ การเรียนการสอน เพื่อให้เด็กปกติเข้าใจได้ถึงความสามารถของเด็กออทิสติก

7. ควรใช้วิธีสอนแบบแผนการศึกษารายบุคคล (Individual Implement Plan : IIP)

8. ต้องประเมินพัฒนาการ และผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการประเมินที่เชื่อถือได้

9. ศึกษาข้อบกพร่องของการจัดการเรียนร่วม และปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

การเตรียมการจัดการเรียนร่วม

การเตรียมการจัดการเรียนร่วมควรเตรียมการดังนี้

1. เตรียมความพร้อมของโรงเรียน ต้องเตรียมความพร้อมในด้านเจตคติของบุคลากรในโรงเรียน ความพร้อมด้านกายภาพ จำนวนบุคลากร ความรู้ ความเข้าใจ หลักการและวิธีการเรียนร่วม แนวปฏิบัติต่างๆ ถ้าผู้บริหารมีความพร้อมทางด้านเจตคติจะเป็นส่วนสำคัญที่สามารถจัดการให้เกิดความพร้อมในเรื่องอื่นๆ ต่อไป

2. ประชุมครู และบุคลากรของโรงเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วม เพื่อบุคลากรในโรงเรียนจะต้องรู้ว่าโรงเรียนจะต้องทำอะไร ด้วยเหตุผลอะไร ทำกับใคร และคนที่จะทำคือใคร มีหน้าที่อะไรบ้าง

3. จัดหาบุคลากรรับผิดชอบงาน โดยการสรรหาบุคลากรในโรงเรียนที่มีวุฒิด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง หรือผู้ที่สมัครใจส่งเข้าอบรมหลักสูตรวิชาการศึกษาศึกษาพิเศษเพื่อทำหน้าที่สอนประจำชั้นเด็กออทิสติก หรือเป็นครูเสริมวิชาการ ครูเดินสอน ครูประจำชั้นเรียนร่วม ครูประจำวิชา

4. จัดหาห้องเรียน ห้องเสริมวิชาการ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้เหมาะสมกับเด็กออทิสติก

5. ทำความเข้าใจ ให้ความรู้และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับการเรียนร่วมของเด็กออทิสติกกับผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครองของเด็กปกติ เด็กปกติในโรงเรียน นักการภารโรง ตลอดจนชุมชน เพื่อให้บุคคลกลุ่มนี้เข้าใจถึงความจำเป็น ให้ความเห็นใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลเด็กออทิสติก โดยไม่คิดว่าเด็กพิการเป็นภาระและถ่วงความก้าวหน้า บุตรหลานของตนเอง ส่วนนักเรียนต้องเตรียมใจรับและเรียนร่วมกับเพื่อนพิการ ไม่ล้อเลียนความพิการ แต่ควรจะให้ความช่วยเหลือ ในสิ่งที่เพื่อนที่เป็นออทิสติกทำไม่ได้

ดำเนินการจัดการเรียนร่วม

ดำเนินการจัดการเรียนร่วมโดยแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. จัดชั้นเรียนพิเศษ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในระดับที่ต้องสอนโดยวิธีพิเศษ ซึ่งได้แก่

1.1 เด็กที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาบำบัดควบคู่ไปกับการเรียนการสอน

1.2 เด็กที่สามารถร่วมกิจกรรมการเรียน เช่น พลศึกษา ดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปศึกษา จริยศึกษา

และการทำงานพื้นฐานอาชีพ

2. เรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลา โดยต้องมีครูการศึกษาพิเศษเตรียมนักเรียนเข้าเรียนร่วม โดยการส่งนักเรียนเข้าร่วมครั้งละวิชา เมื่อสามารถเรียนได้ดีแล้วค่อยๆ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จนสามารถเรียนร่วมได้ทุกวิชา แต่ต้องมีชั้นพิเศษและห้องเสริมวิชาการ ถ้าเด็กนักเรียนไม่มีปัญหามาก อาจกลับมาห้องเรียนพิเศษ หรือห้องเสริมวิชาการ ครูจะต้องไม่ยึดเยียดความรู้ให้แก่เด็ก ไม่บีบบังคับให้เรียน ต้องหาวิธีการสอนที่เหมาะสมและหลากหลาย พยายามจงใจให้ใช้ความพยายามให้เต็มความสามารถ ผู้ปกครองต้องช่วยให้ออกกำลังกาย ให้ความช่วยเหลือเด็กและให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนอย่างเต็มที่ เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาได้เต็มศักยภาพ

อย่างไรก็ตามผู้เขียนได้ศึกษาจากรายงานการวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนปกติ” เขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำการสำรวจผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารการจัดการเรียนร่วม และครูผู้สอนเด็กออทิสติก ระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 222 คน พบว่าโรงเรียนหลายแห่งยังขาดการบริหารจัดการเรียนร่วมที่เหมาะสมสำหรับเด็กออทิสติกในหลายๆ ด้าน โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสถานที่ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และการบริการสนับสนุน และด้านบุคลากร

ด้านการบริหาร

จากการวิจัยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้นำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการมาวางแผนการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติก และมีการประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนร่วม สนับสนุนให้เด็กออทิสติกร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน ตลอดจนมีการจัดสัมมนาให้ความรู้แก่บุคลากรภายนอกและผู้ปกครองของเด็กออทิสติก แต่พบว่าโรงเรียนมีปัญหาขาดแผนดำเนินการบริหารการจัดการเรียนร่วมที่ชัดเจน โดยส่วนใหญ่การวางแผนดำเนินงานในระยะสั้นเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ในขณะที่คณะกรรมการการจัดการเรียนร่วม

ของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ ยังไม่เห็นด้วยกับการวางแผนดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมอย่างเพียงพอ

ด้านหลักสูตร

โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) มาใช้กับเด็กออทิสติกในโรงเรียน แต่โรงเรียนมีปัญหาเรื่องการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับเด็กออทิสติก โดยพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้หลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กออทิสติกเพียงร้อยละ 7 และใช้หลักสูตรของโรงเรียนร้อยละ 54 อีกทั้งโรงเรียนยังขาดการประสานงานร่วมกันระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร และขาดผู้นิเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอนสำหรับเด็กออทิสติก ซึ่งขัดแย้งกับหลักสูตรที่จำเป็นต้องได้รับข้อมูลจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมสำหรับเด็กออทิสติก

ด้านการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนส่วนใหญ่รูปแบบการจัดการเรียนร่วมไม่เหมาะสมกับเด็กออทิสติกในโรงเรียนโดยใช้รูปแบบการเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา ซึ่งอาจไม่เหมาะสมกับเด็กออทิสติกทุกคน ควรมีการคำนึงถึงระดับความสามารถ สติปัญญา ความรุนแรงของอาการ และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กออทิสติกแต่ละคนเป็นสำคัญ รวมทั้งโรงเรียนควรให้การช่วยเหลือเด็กออทิสติกให้มีทักษะพร้อมมากขึ้นก่อนพิจารณาให้เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ นอกจากนี้โรงเรียนยังขาดการวัดและประเมินผลที่ไม่เหมาะสมกับเด็กออทิสติก เนื่องจากโรงเรียนรูปแบบการจัดการเรียนร่วมในลักษณะเรียนร่วมในชั้นเรียนปกติเต็มเวลา การดำเนินการวัดและประเมินผลจึงใช้รูปแบบเดียวกันกับเด็กปกติ โรงเรียนจึงควรพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินผลเด็กออทิสติก โดยจะต้องค้นหาและคัดแยกเด็กออทิสติก ทั้งก่อนการเข้าเรียน ระหว่างการเรียน และภายหลังจากการเรียนแล้ว รวมทั้งการตรวจวินิจฉัยว่าอาการอยู่ระดับใด เพื่อทำการประเมินโปรแกรมการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผลอย่างเหมาะสมกับเด็กออทิสติก โดยแยกการวัดและการประเมินผลระหว่างเด็กออทิสติกกับเด็กปกติของโรงเรียน

ด้านสถานที่ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสนับสนุน

โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาที่จำเป็นสำหรับเด็กออทิสติกหลายอย่างตามที่กระทรวงศึกษาธิการระบุไว้ รวมทั้งขาดบริการสนับสนุนหลายอย่าง เช่น การบริการและแก้ไขการพูดไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับเด็กออทิสติกในโรงเรียน รวมทั้งการบริการกายภาพบำบัดและดนตรีบำบัด ทั้งที่มีการกำหนดให้บริการกายภาพบำบัดและดนตรีบำบัด เป็นการบริการทางการศึกษาที่จำเป็นสำหรับบุคคลออทิสติก ดังนั้นโรงเรียนจึงควรจัดบริการส่งเสริมเพิ่มเติมจากในปัจจุบันโดยประสานงานกับหน่วยงานภายนอกหรือจัดหาบุคลากรที่มีความชำนาญเชี่ยวชาญพิเศษ เพื่อช่วยเหลือด้านบริการส่งเสริมและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาในโรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ด้านบุคลากร

โรงเรียนส่วนใหญ่มีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกด้วยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ สัมมนา แต่กลับพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องบุคลากรขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กออทิสติกและการจัดการเรียนร่วม แสดงให้เห็นว่า วิธีการพัฒนาบุคลากรด้วยการอบรม สัมมนา อาจไม่สามารถช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจต่อเด็กออทิสติกและการจัดการเรียนร่วมได้อย่างเพียงพอ เพราะตามหลักการบริหารงานบุคลากรเรียนร่วม ต้องมีการเตรียมบุคลากรด้วยการสร้างทัศนคติต่อการเรียนร่วม

การสร้างขวัญกำลังใจ รวมทั้งการนิเทศตามผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญและการประสานงานในการจัดการเรียนร่วม และขาดการจัดทำเอกสารแนะนำการปฏิบัติงานและการประสานงานเผยแพร่แก่บุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาและชุมชน ดังนั้นโรงเรียนจึงควรประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญสาขาให้มากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น ทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เรื่องเด็กออทิสติก การประชุมอบรมสัมมนากิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน เป็นต้น เพื่อรับการช่วยเหลือด้านบุคลากรจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกของโรงเรียน

สรุป

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย เป็นต้นว่า ผู้บริหาร ครูผู้สอน บุคลากรทางการแพทย์และผู้ปกครอง ที่จะมีความเข้าใจและเห็นใจเด็กออทิสติก ซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งขอสังคม และการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกนั้นมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนสูงสุดทุกด้าน โดยการเรียนรู้ทักษะทางสังคมที่เหมาะสมกับวัย การเรียนที่สอดคล้องกับศักยภาพของบุคคลออทิสติกในรูปแบบการเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อการดำรงและดำเนินชีวิตในสังคมลักษณะรวมกัน ทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต่างยอมรับซึ่งกันและกัน และใช้ชีวิตร่วมกันโดยไม่มีแบ่งแยกให้มีความรัก ความเข้าใจ ความเอื้ออาทร ยอมรับในสิ่งที่เด็กเป็นอย่างไรไม่มีข้อแม้ใดๆ เข้าใจธรรมชาติของเด็กออทิสติก ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามศักยภาพและเต็มศักยภาพของเด็กออทิสติกแต่ละคน

* อาจารย์ประจำศูนย์วิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมสำหรับเด็กออทิสติก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

** บางที่จะใช้คำว่าเรียนรวม ก็ถือว่าไม่ผิดเพราะความหมายเดียวกัน คือ เด็กออทิสติกไปเรียนร่วมกับเด็กปกติในห้องเรียนปกตินั่นเอง

เอกสารอ้างอิง

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ชุดเอกสารการศึกษาด้วยตนเอง วิชาการศึกษาพิเศษ เรื่องการจัดการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติก : โรงพิมพ์การศาสนา , กรุงเทพฯ,2554.

กระทรวงศึกษาธิการ. ถาม - ตอบปัญหาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม. สำนักพิมพ์คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ,2555.

จิตติรัตน์ พุกจินดา. เรื่องธรรมชาติของเด็กออทิสติก. บริษัทพิมพ์ดี จำกัด. กรุงเทพฯ,2555.

ดนุช ตันมณี (นามปากกา). ออทิสติกผื่นให้ไกลไปถึง : เรียนรู้ออทิสซึมระดับบราห์มาชาวไทยในชนบท. เซเปียนส์ . กรุงเทพฯ,2556.

ดารณี อุทัยรัตนกิจ. การศึกษาสาเหตุของปัญหานักเรียนและแนวทางการแก้ไขปัญหาในห้องเรียน. บริษัทเดอะมาสเตอร์ กรุ๊ปแมนเนจเม้น จำกัด. กรุงเทพฯ,2554.

ดุสิต ลิขนะพิชิตกุล. พัฒนาการบำบัดสำหรับเด็กออทิสติกตามแนวทางป่าหโมเพ็ญแข. แปลนพับลิชชิ่ง จำกัด. กรุงเทพฯ,2555.

นิรมล พัจจนสุนทร. ความรู้สึกเรื่องออทิสติกสำหรับผู้ปกครอง ครู และบุคลากรของสาธารณสุข. โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา. กรุงเทพฯ,2557.

เพ็ญแข ลิมศิลา. การวินิจฉัยโรคออทิสซึม. ช.แสงงามการพิมพ์. สมุทรปราการ, 2550.

ศรันยา ฝื่อฝ่อง. คุณภาพชีวิตของมารดาที่มีบุตรเป็นเด็กออทิสติก : ศึกษากรณีโรงพยาบาลยุวประสาท
ไวทยมอุปถัมภ์. วารสารเศรษฐศาสตร์ 2543 : 3 : 73-79.
ไม่ทราบผู้แต่ง . การเรียนร่วมของเด็กออทิสติกในโรงเรียนปกติ. วารสารสานปฏิรูป 2555 :5 ,52 :63-64
อุไรวรรณ เจริญถาวรพานิช. การบริหารการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนปกติ. บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ. 2555.